

Ζητήματα διακοπής της παραγραφής των ασφαλιστικών εισφορών

του Βασίλειου Στ. Παπαδόπουλου

Δικηγόρου

Η συμβολή του άρθρου: Το παρόν άρθρο ασχολείται με ζητήματα που ταλανίζουν την ασφαλιστική πρακτική και αφορούν κυρίως τους λόγους διακοπής της παραγραφής ασφαλιστικών εισφορών.

Εισαγωγή

Το ζήτημα της παραγραφής ασφαλιστικών εισφορών είχε απασχολήσει ιδιαίτερα την ασφαλιστική πρακτική, ιδίως από την αρχή της οικονομικής κρίσης, με τη συσσώρευση οφειλών από εισφορές αυτοαπασχολούμενων στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία, που κώλυε τη συνταξιοδότησή τους, εφόσον υπερέβαινε ένα όριο (κατ' άρθ. 61 του ν. 3863/2010, όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα σε 20.000 ευρώ, πλην εισφορών έναντι του ΟΓΑ όπου το όριο είναι 6.000 ευρώ). Ταυτόχρονα ζητήματα παραγραφής τίθεντο και σε περιπτώσεις εργοδοτών προς το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ιδίως σε σχέση με την εις ολόκληρο ευθύνη των διοικούντων τα νομικά πρόσωπα –εργοδότες– οφειλότες ασφαλιστικών εισφορών. Το χρονικό διάστημα της παραγραφής ήταν ιδιαίτερα μεγάλο, οριζόμενο στις περισσότερες περιπτώσεις αυτοαπασχολούμενων σε 20ετία, είτε ακολουθώντας τις καταστατικές διατάξεις των Ταμείων, είτε το κατ' αναλογία εφαρμοζόμενο 249 ΑΚ. Αντίθετα στις εισφορές προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπου οφειλότες δεν ήταν οι ίδιοι οι ασφαλισμένοι, αλλά οι εργοδότες τους, το αντίστοιχο διάστημα οριζόταν σε 10ετία¹. Η παρέμβαση του νομοθέτη του ν. 4387/2016 με το άρθρο 95, που όρισε σε 20ετία το διάστημα παραγραφής των πάσης φύσεως οφειλών προς όλα τα ασφαλιστικά ταμεία, κατά τρόπο ενιαίο και καταλαμβάνοντας μάλιστα όλες τις οφειλές για τις οποίες δεν είχε επέλθει παραγραφή έως την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, κρίθηκε με την απόφαση 1833/2021 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι αντίκειται στη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας.

Προχωρώντας, μάλιστα, παραπέρα το Δικαστήριο, υπερβαίνοντας ακόμη ίσως και το ρόλο του ως δικαιοδοτικού οργάνου, όπως σημείωσε και η μειοψηφούσα

1) Με τη σημείωση ότι η 10ετία κατ' άρθρο 27 του α.ν. 1846/1951 οριζόταν αυτοτελώς και κατά διακριτές χρονικές περιόδους, τόσο ως χρόνος παραγραφής των εισφορών για το προς βεβαίωση δικαίωμα του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όσο και για το δικαίωμα είσπραξης αυτών μετά τη βεβαίωσή τους υπό στενή έννοια.